

Edward Grieg | I Suita Peer Gynt op. 46

Najśłynniejszy utwór norweskiego kompozytora... z polskim akcentem

Części utworu:

Poranek (Allegretto pastorale)

Śmierć Azy (Andante doloroso)

Taniec Anitry (Tempo di mazurka)

W grocie Króla Gór (Alla marcia e molto moderato)

Peer Gynt to postać znana wszystkim Norwegom z rodzimych baśni i legend. Nicpoń, leń, awanturnik i oszust zostaje skazany na wygnanie z rodzinnej wioski, podróżuje po całym świecie (m.in. do krain Orientu), napotyka różne stwory (trolle, gnomy), aż w końcu po wielu przygodach wraca do ojczyzny, gdzie przed okrutną karą ratuje go miłość wiernej, czekającej na niego przez te wszystkie lata Solvejgi. Historię tę wzięł na warsztat Henryk Ibsen i w 1867 opublikował pisaną wierszem sztukę teatralną pod takim właśnie tytułem. Jej premiera odbyła się dziewięć lat później w Oslo – na tę okazję słynny dramaturg zamówił muzykę u innego wielkiego norweskiego artysty, [Edwarda Griega](#), który w 1875 roku do 5-aktowego dramatu sporządził liczącą 26 części partyturę na orkiestrę, głosy solowe i chór (w [XIX wieku](#) na takie właśnie obsady pisywano muzykę teatralną). Z około 90-minutowego materiału muzycznego Grieg zdecydował się kilka lat później wybrać 8 najciekawszych, jego zdaniem, części i ułożył z nich dwie suity wydane jako op. 46 (1888) i op. 55 (1891).

Obydwie przeznaczone są już wyłącznie na orkiestrę. Kolejność części w poszczególnych [suitach](#) nie ma już nic wspólnego z przebiegiem akcji dramatu – Grieg uznał, że grane w oderwaniu od sztuki teatralnej powinny prezentować całość sensowną przede wszystkim pod względem muzycznym.

Większą popularnością cieszy się *I Suita „Peer Gynt”*. Rozpoczyna ją pogodny *Poranek*, w pierwotnej wersji wstęp do IV aktu sztuki. Część druga to smyczkowy lament – *Śmierć Azy*, matki Peera Gynta, która umiera w jego ramionach w III akcie. Kolejnym ogniwem jest *Taniec Anitry*, córki arabskiego szejka, której w IV akcie udaje się wywieść w pole norweskiego oszusta. Partytura uwodzi orientalnym kolorytem, mało kto więc zgadnie, że opatrzona jest adnotacją... *Tempo di mazurka*. I wreszcie żywiołowy finał – *W grocie Króla Gór* (scena z II aktu). Słyszymy, jak Peer Gynt najpierw skrada się cicho do górskiej jaskini, potem zostaje zauważony przez rozwścieczone trolle, które rzucają się w pościg za nim. Zwróćmy uwagę, że cała akcja rozegrana tu zostaje za pomocą jednej, powtarzanej w kółko melodii, która za każdym razem rozbrzmiewa coraz głośniejsze, coraz szybciej i coraz potężniej.

Anna Pęcherzewska-Hadrych

Grieg na obrazie Eilifa Peterssena, en.wikipedia.org